

DHARAVI COMPILED MEDIA REPORT

16 May, 2025

 Total Mention 27

 Print	Financial	Mainline	Regional	Periodical
11	N/A	1	10	N/A
 Tv	Business	English	Hindi	Regional
10	N/A	N/A	N/A	10
 Online				
6				

 Print

No	Newspaper	Headline	Edition	Pg
1.	The Indian Express	Why BMC's 3-year plan to clear Deonar landfill is easier said than done	Mumbai	4
2.	Mumbai Tarun Bharat	Dharavi Redevelopment Project should be implemented immediately: Minister Ramdas Athawale	Mumbai	3
3.	Mumbai Tarun Bharat	Commissioned vultures are circling the Deonar dumping ground	Mumbai	3
4.	Navakal	Adani will be given the land of Deonar to be cleared! Tender of 2368 crores	Mumbai	8
5.	Navakal	Adani' will be given the land of Deonar! Tender of 2368 crores	Pune	8
6.	Maharashtra Times	BJP-UBT clash over 'Deonar	Mumbai	7
7.	Gujarat Samachar	2368 crores will be spent to make Deonar dumping ground free from pollution caused by plants and ins...	Mumbai	2
8.	Mumbai Chauffer	Scientific processing of waste at Deonar dumping site	Mumbai	10
9.	Dabang Duniya	Dharavi will become the heartbeat of Mumbai, green sectors will also be included in the redevelopmen...	Mumbai	3
10.	Aaple Mahanagar	Is the expenditure of Rs 4,500 crores bigger or Rs 2,368 crores	Mumbai	3
11.	Lokmat	Where did the 4,500 crores of Deonar tender go	Mumbai	2

The Indian Express • 16 May • Dharavi

Why BMC's 3-year plan to clear Deonar landfill is easier said than done

4 • PG

535 • Sqcm

1535368 • AVE

625K • Cir

Bottom Left

Mumbai

Why BMC's 3-year plan to clear Deonar landfill is easier said than done

PRATIPACHARYA
MUMBAI, MAY 15

THE BRIHANMUMBAI Municipal Corporation (BMC) on May 14 (Wednesday) floated a Rs 2,368-crore tender to clean up 271 acres (110 hectares) of the larger 311 acres of the Deonar dumping ground by a process of bioremediation within three years.

This comes seven months after the Maharashtra government allocated 124 acres of the landfill to build housing for several thousand residents of the Dharavi slums who will be relocated as part of the Dharavi Redevelopment Project (DRP).

What is the Deonar dumpsite, what is bioremediation, and what challenges could the cleaning plans pose?

The dumping ground

The Deonar dumping ground at Mankhurd-Shivaji Nagar in Mumbai's eastern suburbs is the oldest waste dump in the country. It has been operational since 1927, a time when this area had very little human habitation.

The city and its population have grown enormously since then. Over the past 25-odd years especially, a very large number of

people from the economically weaker sections have started to live in Deonar, Mankhurd, and Shivaji Nagar, close to the landfill.

Today, the larger part of the Deonar area is dotted with informal housing units. In their midst stands a mountain of solid waste and garbage rising 40 metres into the sky, the height of a 15-storey building.

The entire area is an enormous health hazard. The M/E ward, where Deonar is located, has the lowest life expectancy among the 25 municipal wards in Mumbai – less than 40 years, almost half the national average. BMC data show this ward accounts for almost 15% of tuberculosis cases in the city.

According to a report by the Central Pollution Control Board (CPCB), the

landfill is one of the top 22 methane hotspots in India, from where around 6,200 kg of the colourless, odourless, highly inflammable greenhouse gas is released every hour.

On April 11, The Indian Express published a report detailing how the relocation of slum dwellers under the DRP, which is being steered by the Adani Group and the state's Slum Rehabilitation Authority (SRA), violates fundamental environmental norms.

The Deonar dumping ground at Mankhurd-Shivaji Nagar is the oldest waste dump in the country. *Amit Chakravarty*

Before allocating a portion of the dump to build housing, the state government did not consult the Maharashtra Pollution Control Board (MPCB), which is the consenting authority for establishments inside landfills.

"The pollution board was not consulted before sanctioning the land parcel for the said project," MPCB Member Secretary Avinash Dhakane had told The Indian Express. However, since MPCB is not an "advisory body", it does not have "the mandate to raise a dispute against any government institution if they don't consult with us", Dhakane had said.

Under CPCB rules, residential areas should be separated from waste-to-energy (WTE) plants by at least 500 metres, and there should be a no-development buffer zone of 100 metres from the boundary of a landfill.

"The pollution board was not consulted before sanctioning the land parcel for the said project," MPCB Member Secretary Avinash Dhakane had told The Indian Express. However, since MPCB is not an "advisory body", it does not have "the mandate to raise a dispute against any government institution if they don't consult with us", Dhakane had said.

Under CPCB rules, residential areas should be separated from waste-to-energy (WTE) plants by at least 500 metres, and there should be a no-development buffer zone of 100 metres from the boundary of a landfill.

"The pollution board was not consulted before sanctioning the land parcel for the said project," MPCB Member Secretary Avinash Dhakane had told The Indian Express. However, since MPCB is not an "advisory body", it does not have "the mandate to raise a dispute against any government institution if they don't consult with us", Dhakane had said.

Under CPCB rules, residential areas should be separated from waste-to-energy (WTE) plants by at least 500 metres, and there should be a no-development buffer zone of 100 metres from the boundary of a landfill.

"The pollution board was not consulted before sanctioning the land parcel for the said project," MPCB Member Secretary Avinash Dhakane had told The Indian Express. However, since MPCB is not an "advisory body", it does not have "the mandate to raise a dispute against any government institution if they don't consult with us", Dhakane had said.

Bioremediation process

Bioremediation, which was mandated by the central govern-

ment in its solid waste management (SWM) guidelines published in 2016, involves treating garbage with microorganisms that flourish in air and sunlight.

After the biodegradable components decompose naturally, non-biodegradable components are either recycled or treated artificially. Rock ore or mine waste are also extracted during this process.

At Deonar, the BMC will begin with a mechanised excavation of the mountain of waste, after which its components will be

segregated in a makeshift processing facility at the site. The biodegradable waste will then be allowed to decompose, while the non-biodegradable waste will be disposed of through recycling or at waste treatment centres.

A contractor will be decided by June 12, and work will start immediately, officials of the civic body said.

Of the about 1.85 crore metric tonnes (MT) of waste at the dump, 48% is mainly construction debris, 41% is inert or plas-

tic waste, and 10% is dry/ miscellaneous waste, according to BMC data. Plastic waste and construction debris take a very long time to decompose.

Mammoth challenges

The task that BMC has identified for itself is gigantic. Consider:

■ To clean up just the legacy waste that is already there at the dump in three years, BMC will have to process at least 23,000 MT every day. This is almost four times the amount of waste that is generated in Mumbai on a daily basis.

■ In 2018, the BMC began clearing 60 acres in Mulund where waste had been dumped since 1968. According to official data, around 47 lakh MT (67%) of the 70 lakh MT of solid waste has been removed so far, and 25 acres (42%) have been reclaimed. The waste at Deonar is almost three times that at Mulund, and the area that the BMC is seeking to reclaim is four times that at Mulund.

■ Once the bioremediation process is complete, transporting the residues will need at least 1,200 trucks to be deployed every day, civic officials said. "There is only one entry and exit point at the Deonar landfill. The landfill is close to Vashi Creek, so we are exploring whether that route can be used to transport the waste," Kiran Dighavkar, BMC Deputy Municipal

Commissioner, SWM, said. ■ Mumbai's famous monsoon will be a challenge too. "Bioremediation cannot take place during the four months of the monsoon every year. That means a loss of 12 months in three years, and a reduction of the window of operation to 24 months," Dighavkar said. ■ Permissions from several departments will be needed before work begins. The site, next to Vashi Creek, is part of the Coastal Regulation Zone (CRZ). There are mangrove patches and nurseries along the creek, over which the environment department has jurisdiction. "We will need no-objection certificates from the Mangrove Cell, the state forest department, the environment department, and CRZ clearance. If the waste falls in the creek, it will pollute the water," an official said. ■ There is also the cost. Clearing the Mulund landfill has cost Rs 598 crore so far, at a rate of Rs 798 per tonne of waste. Clearing Deonar will likely cost five times more. "The infrastructure and manpower that will be deployed will be almost four times what was deployed in Mulund," an official said. ■ Civic officials also said that the effectiveness and speed of bioremediation will depend on a range of factors including soil composition, the nature of pollutants, and the weather.

Mumbai Tarun Bharat • 16 May • Dharavi

Dharavi Redevelopment Project should be implemented immediately: Minister Ramdas Athawale

3 • PG

57 • Sqcm

7085 • AVE

17.73K • Cir

Top Right

Mumbai

‘धारावी पुनर्विकास प्रकल्प’ तातडीने राबवावा : मंत्री रामदास आठवले

मुंबई, दि. १५ : प्रतिनिधी

‘‘हा पुनर्विकास प्रकल्प तातडीने राबवण्यात यावा, जेणेकरून येथील नागरिकांचे पुनर्वसन लवकरात लवकर होईल,’’ अशी मागणी केंद्रीय सामाजिक न्याय राज्यमंत्री रामदास आठवले यांनी बुधवार रोजी मध्य मिमित्ताने धारावीत आयोजित कार्यक्रमात केली. आशियातील सर्वात मोठी झोपडपट्टी असलेल्या धारावीतील नागरिकांसाठी घेण्या आणि सुसज्ज सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात, यासाठी त्यांनी प्रकल्पाचा वेग वाढवण्याचे आवाहन केले. ‘‘धारावी ही केवळ झोपडपट्टी नाही, तर इथे मराठी, हिंदी, तामिळ भाषिक आणि विविध धर्मीय लोक राहतात. सर्वांचा सन्मानपूर्वक आणि सुरक्षित घरे मिळायला हवीत,’’ असे आठवले म्हणाले. ‘‘पुनर्विकास प्रकल्पा’ला काही ठिकाणी विरोध होत असल्याचे त्यांनी मान्य केले. मात्र, याचसोबत मंत्री आठवले यांनी स्पष्ट केले की, ‘‘लोकशाहीत मतभेदाचा अधिकार असतो. पण, हे काम लोकांच्या हिताचे आहे. लोकशाहीत विरोध करणे योग्यच आहे. पण, धारावीचा पुनर्विकास ही बाकाची गरज आहे आणि तो लवकरात लवकर सुरू व्हावा, असे आमचे मत आहे,’’ असे ते म्हणाले.

प्रकल्पात अडथळे आणणाऱ्यांवर कारवाई करा

‘‘धारावी पुनर्विकास प्रकल्पा’त अडथळा आणणाऱ्या विरोधकांवर कारवाई करावी अशी मागणी धारावीतील समाजसेवक विकास रोकाडे यांनी दिली. या पत्रात निवेदनाद्वारे विकास रोकाडे यांनी मागणी केली की, धारावी विभागात ‘धारावी पुनर्वसन प्रकल्प’ सुरू झाला असून, काही राजकारणी व टेकेदार लोक विकास कामात अडथळा आणण्याचे काम करत आहेत. हे लोक विकास कामाला अडथळा आणण्यासाठी धारावीच्या जनतेची दिशाभूल करत आहेत. हेच लोक ‘डीआरपी’च्या सर्वेक्षणात अडथळा आणत आहेत. या सवावीची चौकशी करून कारवाई होणे अत्यंत गरजेचे आहे,’’ अशी मागणी विकास रोकाडे यांनी पत्राद्वारे राज्य सरकारकडे केली आहे.

the article discusses the urgency of implementing the dharavi redevelopment project to provide better facilities and housing for its residents. it highlights the diversity of the community in dharavi and emphasizes the importance of overcoming opposition to ensure the project's success. minister athavale stresses the need for respecting citizens' rights while vikas rokade calls for investigating those obstructing the project.

Mumbai Tarun Bharat • 16 May • Dharavi

Commissioned vultures are circling the Deonar dumping ground

3 • PG

133 • Sqcm

16687 • AVE

17.73K • Cir

Top Center

Mumbai

देवनार डम्पिंग ग्राऊंडवर कमिशनवाल्या गिधाडांच्या घिरट्या!

मंत्री अॅड. आशिष शेलार : आदित्य ठाकरे म्होरके असल्याचा आरोप

मुंबई, दि. १५ : प्रतिनिधी

“देवनार डम्पिंग ग्राऊंडवर कमिशनवाल्या गिधाडांच्या घिरट्या सुरू आहेत.” असा हल्लाबोल मंत्री अॅड. आशिष शेलार यांनी आदित्य ठाकरेसह उबाठा मटावर केला आहे. लगेच, त्यांनी मुंबईकरांना सावधानतेचा इशारादेखील दिला आहे. गुरुवार, १५ मे रोजी त्यांनी आपल्या ‘एक्स’ अकाउंटवर यासंबंधी एक पोस्ट केली आहे.

मंत्री अॅड. आशिष शेलार म्हणाले की, “देवनार डम्पिंग ग्राऊंड साफ करण्यासाठी २ हजार, ३६८ कोटींच्या खर्चाची निविदा पाहिलेने काढली आणि काचऱ्यावर राजकारण करणारी काही निघाडे, कावळे आणि बगळे लगेच आरोपांचे पंख पसरून या देवनार क्षेत्राभूमीवर

४ हजार, ५०० कोटींचा हिशेब कोण देणार ?

“काचऱ्याचे डिगरे देवनामध्ये आजही कायम आहेत. दुर्गंधीने मुंबईकरांचा श्वास कोंडला आहे. दना, पुनपुनारच्या आजारांनी मुंबईकर गेली ४० वर्षे हेराण झाले आहेत. देवनार डम्पिंग ग्राऊंड शास्त्रोक्त पद्धतीने बंद करू अन्वयाचा एक वर्ष मुंबईतील नव्या बांधकामावर बंदी आण, असे सामूह न्यायालयाने झोडपून काढेपर्यंत सत्ताधारी म्हणून उबाटाने काहीच केले नाही. ४ हजार, ५०० कोटीचे कंत्राट दिले, त्याचा हिशेब कोण देणार ? आता हेच पालिका काचरा उचलण्याची निविदा काढली, तरी ओरडणार.” अशी टीका आशिष शेलार यांनी केली.

घिरट्या धातू लागले आहेत. हेच कावळे, गिधाडे आणि बगळे याच काचऱ्यावरचे कट-कमिशन खाऊन गेल्या २५ वर्षांत गलेलवू झाले आहेत. दुबराज आदित्य ठाकरे या टोलधाडीचे म्होरके होऊन आरोप करताना आज त्यांनी केलेली लूटमार सोईस्करपणे विसरत आहेत.”

ते पुढे म्हणाले की, “२००८ साली आदित्य ठाकरे यांची मुंबई महापालिकेत सत्ता असताना देवनार डम्पिंग ग्राऊंडवरील काचऱ्याची शास्त्रोक्त विव्हेटाट लावण्यासाठी निविदा काढण्यात आली. त्याची किंमत ४ हजार,

५०० कोटी होती. आतापर्यंत हे काम पूर्ण करणे अपेक्षित होते. आम्ही त्यावेळी या कंत्राटात विरोध केला होता. या कंत्राटामध्ये अनेक उणिवा आहेत, हे आम्ही दाखवले होते. हा निधी बाया जाणार ही बाब आम्ही त्यावेळी मुंबईकरांसमोर उघड केली होती. पण, आमच्या विरोधात न जुमानता तत्कालीन सत्ताधार्यांनी ४ हजार, ५०० कोटी रुपयांची देवनार डम्पिंग ग्राऊंडची निविदा मंजूर केली. कट-कमिशन खाई आणि पुढे काहीच झाले नाही.” असे ते म्हणाले.

‘धारावी पुनर्विकासा’ला आदित्य ठाकरे आणि उबाठाचा विरोध का ?

“मुंबईकर हो, समजून घ्या, ज्यांनी ज्या कामासाठी ४ हजार, ५०० कोटीची निविदा दिली, मलाई खाई आणि पळ काढला, तेच आता २ हजार, ३६८ कोटी कसाला खर्च व्हाय ? म्हणून ओरडत आहेत. मग त्यांनी देऊ केलेले ४ हजार, ५०० कोटी मोठे की, आजचे २ हजार, ३६८ कोटी ? ज्या ‘धारावी पुनर्विकास प्रकल्पा’साठी देवनार येथील जगा दिली जाणार आहे, त्यातील एक इंचही जगा अदानीच्या नावावर होणार नाही. ‘धारावी प्रकल्पाचा पुनर्विकास’ होताना मुंबई महापालिका, सरकार यांना म्हासूत मिळेल. अर्थात झोपडपट्टीबासीयांनाही घर मिळणार, मोकळी मैदाने, बगीचे, शाळा अशा सुविधा मुंबईकरांना मिळणार आहेत तरीसुद्धा या प्रकल्पात आदित्य ठाकरे आणि उबाठाचा विरोध का ?” असा सवालही मंत्री अॅड. आशिष शेलार यांनी केला आहे.

discusses criticism over tender withdrawal, public health issues, and political opposition to dharavi projects.

Navakal • 16 May • Dharavi

Adani will be given the land of Deonar to be cleared! Tender of 2368 crores

8 • PG

112 • Sqcm

55987 • AVE

273.62K • Cir

Middle Center

Mumbai

'अदानी'ला देवनारची जमीन स्वच्छ करून देणार! २३६८ कोटींची निविदा

■ मुंबई

धारावी पुनर्विकास प्रकल्पासाठी राज्य सरकारने अदानीला देवनार कचरा डेपोतील १२४ एकर जागा दिली आहे. ही व कचरा डेपोची उर्वरित जागा स्वच्छ करून त्यावरील कचरा पूर्णपणे हटवण्यासाठी मुंबई महानगरपालिकेने २३६८ कोटी रुपयांची निविदा काढली आहे. या निविदेद्वारे देवनारमध्ये वर्षानुवर्षे पडलेला कचरा जैविक पद्धतीने साफ करण्यात येणार आहे.

देवनार येथील कचरा डेपोत १९२७ पासून शहरातील कचरा टाकला जातो. या ३११ एकर जागेवर आता कचऱ्याचे ढीग

जागेमधील १२४ एकर जागा अदानींना साफ करून देणार आहे. त्याचबरोबर उर्वरित जागेतील कचऱ्याची विल्हेवाट

आहेत. सध्या हा कचरा डेपो बंद असून मुंबईचा कचरा कांजूरमार्ग येथील जागेत टाकला जात आहे. पालिका या ३११ एकर

लावण्यासाठी कचऱ्यातून वीजनिर्मिती हा प्रकल्प पालिका यावर्षीच्या ऑक्टोबर महिन्यापासून राबवणार आहे.

the article discusses the tender awarded to adani for cleaning deonar and plans for waste management in dharavi, highlighting positive steps without mentioning any negative aspects.

Navakal • 16 May • Dharavi

Adani' will be given the land of Deonar! Tender of 2368 crores

8 • PG

99 • Sqcm

9934 • AVE

N/A • Cir

Middle Center

Pune

'अदानी' ला देवनारची जमीन स्वच्छ करून देणार! २३६८ कोटींची निविदा

■ मुंबई

धारावी पुनर्विकास प्रकल्पासाठी राज्य सरकारने अदानीला देवनार कचरा डेपोतील १२४ एकर जागा दिली आहे. ही व कचरा डेपोची उर्वरित जागा स्वच्छ करून त्यावरील कचरा पूर्णपणे हटवण्यासाठी मुंबई महानगरपालिकेने २३६८ कोटी रुपयांची निविदा काढली आहे. या निविदेद्वारे देवनारमध्ये वर्षानुवर्षे पडलेला कचरा जैविक पद्धतीने साफ करण्यात येणार आहे.

देवनार येथील कचरा डेपोत १९२७ पासून शहरातील कचरा टाकला जातो, या ३११ एकर जागेवर आता कचऱ्याचे ढीग

जागेमधील १२४ एकर जागा अदानींना साफ करून देणार आहे. त्याचबरोबर उर्वरित जागेतील कचऱ्याची विल्हेवाट

आहेत. सध्या हा कचरा डेपो बंद असून मुंबईचा कचरा कांजूरमार्ग येथील जागेत टाकला जात आहे. पालिका या ३११ एकर

लावण्यासाठी कचऱ्यातून वीजनिर्मिती हा प्रकल्प पालिका यावर्षीच्या ऑक्टोबर महिन्यापासून राबवणार आहे.

the article details the state government's decision to award adani a 2 crore tender for cleaning deonar and redeveloping dharavi. it mentions the closure of the garbage depot and plans to implement waste-to-power generation from october.

Maharashtra Times • 16 May • Dharavi
BJP-UBT clash over 'Deonar

7 • PG

496 • Sqcm

1129404 • AVE

1.3M • Cir

Top Center

Mumbai

भाजप-‘उबाठा’मध्ये ‘देवनार’वरून खडाजंगी

म. टा. खास प्रतिनिधी, मुंबई

देवनार डम्पिंग ग्राउंडमधील १२४ एकर जमीन धारावी पुनर्विकासासाठी देताना या ग्राउंडमधील कचऱ्यावर शास्त्रोक्त प्रक्रिया करून ही जागा तीन वर्षांत रिकामी केली जाणार आहे. त्यासाठी मुंबई महापालिका २ हजार ३६८ कोटी रुपये खर्च करणार आहे. यावरून शिवसेना उबाठा आणि भाजप समोरासमोर उभे ठाकले आहेत.

शिवसेना उबाठा पक्षाचे आमदार आदित्य ठाकरे यांनी मुंबई महापालिकेवर केलेल्या टीकेला भाजपचे मुंबई अध्यक्ष आणि राज्याचे मंत्री आशीष शेलार यांनी प्रत्युत्तर दिले आहे. ‘देवनार डम्पिंग ग्राउंडवरील कचऱ्याची शास्त्रोक्त पद्धतीने विल्हेवाट लावण्यासाठी खर्च होणारी रक्कम अधिक की पूर्वी काढण्यात आलेली साडेचार हजार कोटी रुपयांची रक्कम मोठी,’ असा प्रश्न त्यांनी एक्सवर उपस्थित केला आहे.

‘अदानीने ओरबाडलेल्या जागेच्या स्वच्छतेसाठी मुंबईकरांना पैसे भरायला का लावताय,’ असा प्रश्न मुंबई महापालिकेच्या निविदेवर

कंत्राटाचा हिशेब कोण देणार ?

‘तुमच्या पक्षाने यापूर्वी ४,५०० कोटी रुपयांचे कंत्राट दिले त्याचा हिशेब कोण देणार,’ असा प्रश्न त्यांनी उपस्थित करत आशीष शेलार यांनी शिवसेना उबाठा पक्षावर टीका केली.

आदित्य ठाकरे यांनी उपस्थित करत राज्य सरकार आणि मुंबई महापालिकेवर टीका केली होती. ‘कचरा संकलन व वापरकर्ता शुल्काच्या स्वरूपात महापालिका कर वसूल करत असल्याचे’ आदित्य यांनी समाजमाध्यमांवर म्हटले होते.

‘आदित्य ठाकरे यांच्या पक्षाची मुंबई महापालिकेत २००८ मध्ये सत्ता असताना देवनार डम्पिंग ग्राउंडवरील कचऱ्याची शास्त्रोक्त विल्हेवाट लावण्यासाठी ४,५०० कोटींची निविदा काढण्यात आली होती. आत्तापर्यंत हे काम पूर्ण करणे अपेक्षित होते. हा निधी वाया जाणार ही बाब आम्ही उघड केली होती,’ असेही शेलार म्हणाले.

BJP's Ashish Shelar hit back at Aditya Thackeray's criticism over the ₹2,368 crore Deonar cleanup, questioning past Shiv Sena-led BMC decisions. He defended the project as essential for Dharavi redevelopment, denying any Adani link. Shelar accused Sena of misusing funds earlier and delaying action despite collecting user charges from citizens.

Gujarat Samachar • 16 May • Dharavi

2368 crores will be spent to make Deonar dumping ground free from pollution caused by plants and ins...

2 • PG

69 • Sqcm

82518 • AVE

1.05M • Cir

Middle Right

Mumbai

બીએમસી બાયોરેમેડિએશન પ્રોજેક્ટ હાથ ધરશે વનસ્પતિ-જીવાતો દ્વારા દેવનાર ડમ્પિંગ ગ્રાઉન્ડ પ્રદૂષણ મુક્ત કરવા ૨૩૬૮ કરોડ ખર્ચાશે

(પ્રતિનિધિ દ્વારા)

મુંબઈ, તા. ૧૫

ખર્ચાશે. ધારાવી પુનર્વિકાસ પ્રોજેક્ટ માટે દેવનાર

દેવનાર ડમ્પિંગ ગ્રાઉન્ડ પરનો કચરો ડમ્પિંગ ગ્રાઉન્ડની ૧૨૪ એકર જમીન આપવાનો બાયોરેમેડિએશન પદ્ધતિથી સાફ કરવામાં આવશે. આ નિર્ણય લેવાયો છે. તે માટે બીએમસી આ ખર્ચો પ્રોજેક્ટ માટે બીએમસી દ્વારા ૨૩૬૮ કરોડ રૂપિયા કરવાની છે.

ગ્રાઉન્ડ ધારાવી અસરગ્રસ્તો માટે ફાળવવા સફાઈનો ખર્ચો બીએમસી વેઠશે: ૧૫ વર્ષ સુધી અહીં માનવ વસવાટ ન થઈ શકે તેમ કહી વિપક્ષનો વિરોધ

બાયોરિમેડિએશન એક જૈવિક પ્રોસેસ છે. તેમાં પર્યાવરણમાંથી પ્રદૂષણકારક ઘટકોને દૂર કરવા માટે માઈક્રોઓર્ગેનિઝમ્સ એટલે કે સૂક્ષ્મ જીવ રચનાઓને ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. આ પ્રક્રિયા બાદ આ પ્રદૂષણકારક ઘટકો બિનજોખમી અથવા તો એકાંજીવિ સ્વરૂપમાં પરિવર્તન પામે છે.

બીએમસીએ જાહેરી કરેલા ટેન્ડર અનુસાર ૧૮૫ લાખ ટન જેટલા કચરાને આયો રિમેડિએશન પદ્ધતિથી પ્રોસેસ કરવામાં આવશે. બાદમાં તેને ડ્રૂટી પાડી

તેનો નિકાલ કરી સમગ્ર ગ્રાઉન્ડને ક્લિયર કરવામાં આવશે. આખરે ૧૧૦ હેક્ટર જમીનને આરીતે સાફ કરાશે. આ પ્રોજેક્ટ માટે ત્રણ વર્ષની ડેડલાઈન નક્કી કરવામાં આવી છે.

દેવનાર ડમ્પિંગ ગ્રાઉન્ડ મુંબઈની જુનામાં જુની ડમ્પિંગ સાઈટ પૈકીની એક છે. આ જગ્યા રાજ્ય સરકારે બીએમસીને ૮૯ વર્ષ માટે લીઝ પર આપી હતી. હવે ત્યાં ધારાવી પુનર્વિકાસ પ્રોજેક્ટથી અસર પડતા લોકોને શિક્ષ્ટ કરવા નિર્ણય લેવાયો છે.

એકે, આ માટે ગ્રાઉન્ડની સફાઈનો ખર્ચો રાજ્ય સરકારે બીએમસી પર લાદી દીધો છે. આ ગ્રાઉન્ડ પર બાકીની જગ્યામાં કચરામાંથી વીજળી ઉત્પન્ન કરવાનો પણ પ્રોજેક્ટ છે.

એકે, વિપક્ષે આ યોજનાનો વિરોધ કર્યો છે. તેમના મતે ડમ્પિંગ ગ્રાઉન્ડ પરની જગ્યા સાફ કરાયા તો પણ ૧૫ વર્ષ સુધી તે માનવ વસવાટ માટે આપી શકાય નહિ તેવા નિયમો છે. પરંતુ, સરકારે તેનું ઉલ્લંઘન કરી રહી છે.

the article describes a project by the bmc to address pollution and waste, focusing on generating electricity from waste but does not mention dharavi.

Mumbai Chauffeur • 16 May • Dharavi

Scientific processing of waste at Deonar dumping site

10 • PG

324 • Sqcm

161822 • AVE

510.65K • Cir

Middle Right

Mumbai

देवनार डम्पिंगवरील कचऱ्यावर शास्त्रोक्त पद्धतीने प्रक्रिया

मुंबई - देवनार डम्पिंगची कचरा पेलण्याची क्षमता संपली आहे. त्यामुळे येथील कचऱ्यावर शास्त्रोक्त पद्धतीने प्रक्रिया केली जाणार आहे. यासाठी पालिकेने निविदा काढली असून, २३६८ कोटी रुपये खर्च केले जाणार आहेत. या निर्णयामुळे डम्पिंगजवळच्या रहिवाशांची दुर्गंधीमुळे होणारी घुसमट थांबणार आहे.

देवनार डम्पिंग ग्राऊंडची १२४ एकरची जागा धारावी पुनर्विकासासाठी देण्याचा निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. येथील कचऱ्यावर शास्त्रोक्त पद्धतीने प्रक्रिया केली जाणार आहे. येत्या तीन वर्षांत ही जागा रिकामी केली जाणार आहे. या कामासाठी

मुंबई महापालिकेने निविदा काढल्याने या कामाला आता गती येणार आहे. देवनार डम्पिंग ग्राऊंडमधील २३५ एकरपैकी मुंबई महापालिकेस आवश्यक असलेले

क्षेत्र वगळून उर्वरित जमीन धारावी पुनर्विकासासाठी हस्तांतरित केली जाणार आहे. याची तयारीही महापालिकेने दर्शवली होती. त्यानुसार राज्य सरकारने पाच-सहा महिन्यांपूर्वी १२४ एकर जागा धारावी पुनर्विकासाला देण्याचा निर्णय घेतला. सध्या देवनार डम्पिंग

ग्राऊंडवरील १२४ एकर जागा रिकामी करून द्यावी लागणार आहे. यावर १८५ लाख मेट्रिक टन कचरा आहे. या कचऱ्यावर तीन वर्षांत प्रक्रिया करून तो कचरा हटवावा लागणार आहे. त्यासाठी प्रत्येक दिवशी कचऱ्यावर प्रक्रिया केली जाणार आहे. सफाई करण्यासाठी निविदा काढण्यात आली आहे. रोज २३ हजार मेट्रिक टन कचऱ्यावर प्रक्रिया करावी लागेल. यासाठी दररोज १,२०० वाहनांची डम्पिंग ग्राऊंडवरून ये-जा होणार आहे. तीन वर्षांत कचऱ्यावर प्रक्रिया करून येथील जागा मोकळी केली जाणार आहे. पालिकेने तशी तयारी सुरू केली असून लवकरच या कामाला वेग येणार आहे.

the article discusses the allocation of 5 acres of land at deonar dumping grounds, with 3 lakh metric tonnes of waste to be processed daily over three years. out of this, 2 acres are allocated for dharavi's redevelopment. the municipality has tendered the project and aims to accelerate the work soon.

Dabang Duniya • 16 May • Dharavi

Dharavi will become the heartbeat of Mumbai, green sectors will also be included in the redevelopment...

3 • PG

373 • Sqcm

399099 • AVE

605K • Cir

Top Right

Mumbai

मुंबई की धड़कन बनेगी धारावी, रिडेवलपमेंट में ग्रीन सेक्टर भी होंगे साथ

विकास और बदलाव का प्रतीक है नया नाम, मास्टर प्लान तैयार

दबंग रिपोर्टर • मुंबई

धारावी के विकास को जल्द ही पंख लगने वाले हैं। चूंकि पुनर्विकास परियोजना (डीआरपी) का नाम बदल कर 'नवभारत मेगा डेवलपर्स' कर दिया गया है। यह मुंबई की बड़ी परियोजना है। इसके तहत धारावी को पूरी तरह से बदलने का लक्ष्य रखा गया है। पुनर्विकास क्षेत्र में अच्छी सुविधाएं होंगी। 'ग्रीन धारावी' बनाने पर खास ध्यान दिया जाएगा। धारावी को हरा-भरा और टिकाऊ बनाने के लिए मास्टरप्लान बनाया गया है। ऐसा कहा जा रहा है कि जैसे-जैसे प्रोजेक्ट का काम आगे बढ़ेगा। धारावी शहर को स्वच्छ हवा प्रदान करने वाली धड़कन बन सकता है।

क्या है नया प्लान?

नए धारावी अधिसूचित क्षेत्रों (डीएनए) के मास्टरप्लान में प्रकृति को

शहरी वातावरण में लाने पर जोर दिया जाएगा। धारावी पुनर्विकास परियोजना में बुनियादी सुविधाएं देते समय खुली जगह नई इमारतों के आसपास हरे-भरे क्षेत्र और

मनोरंजन के लिए जगह होगी। यह सब मास्टरप्लान में शामिल है। 'महाराष्ट्र नेचर पार्क' से प्रेरणा लेकर धारावी में 'हरित संकल्पना' लागू की जाएगी। यह पार्क मीठी नदी के पास है और मानव निर्मित जंगल है।

मीठी नदी के पास बनेगा पार्क

मीठी नदी के पास एक बड़ा उद्यान बनेगा। जल स्रोतों को नया रूप दिया जाएगा और उन्हें सुंदर बनाया जाएगा।

मनोरंजन के लिए भी बदलाव किए जाएंगे। एक नया नक्शा बनेगा और आसपास के क्षेत्रों को जोड़कर छोटे उद्यान और मैदान बनाए जाएंगे। इससे लोगों को खुली जगह और प्रकृति के करीब जाने का मौका मिलेगा।

डीआरपी मास्टर प्लान क्या?

डीआरपी मास्टर प्लान समावेशी योजना और पर्यावरण अनुकूल दृष्टिकोण को लागू करेगा। केंद्र सरकार के दिशा-निर्देशों और मुंबई नगर निगम की नीतियों के अनुसार बुनियादी ढांचे के लिए विशेष योजना मानकों को लागू किया जा रहा है। तदनुसार, निवासियों को उचित सीवेज जल निकासी प्रणाली, नियमित जल आपूर्ति, अग्नि सुरक्षा प्रणाली और सार्वजनिक सुविधाओं के साथ-साथ खुले स्थान भी उपलब्ध कराए जाएंगे। पुनर्निर्मित भवनों की योजना निवासियों को गुणवत्तापूर्ण जीवन, स्वच्छता और सार्वजनिक सुरक्षा प्रदान करने के लिए बनाई गई है।

Aaple Mahanagar • 16 May • Dharavi

Is the expenditure of Rs 4,500 crores bigger or Rs 2,368 crores

3 • PG

547 • Sqcm

123001 • AVE

375K • Cir

Bottom Center

Mumbai

साडेचार हजार कोटींचा खर्च मोठा की 2,368 कोटींचा? मुंबई उपनगरचे पालकमंत्री अॅड. शेलारांचा देवनारबाबत उबाठाला सवाल

प्रतिनिधी । आपलं महानगर वृत्तसेवा

► **मुंबई :** देवनार डंपिंग ग्राउंडवरील कचऱ्याची शास्त्रोक्त पध्दतीने विल्हेवाट लावण्यासाठी आता काढण्यात आलेली निविदेची किंमत ही २३६८ कोटी मोठी आहे की, यापूर्वी काढण्यात आलेली ४५०० कोटींची निविदा मोठी आहे, असा थेट सवाल मुंबई उपनगरचे पालकमंत्री अॅड. आशिष शेलार यांनी गुरुवारी उपस्थित केला. देवनार डंपिंग ग्राउंड साफ करण्यासाठी २,३६८ कोटींच्या खर्चाची निविदा पालिकेने काढली आहे. त्यावरून उबाठाकडून टीका करण्यात आली. त्याला अॅड. आशिष शेलार यांनी उत्तर दिले असून आमदार आदित्य ठाकरे आणि उबाठावर जोरदार टीका केली आहे.

शेलार यांनी आपल्या एक्सवरील प्रतिक्रियेत म्हटले आहे की, टेंडर निघतातच कचऱ्यावर राजकारण करणारी काही मिथाडे, कावळे आणि बगळे लगेच

आरोपांचे पंख पसरून या देवनार क्षेपणभूमीवर धिरट्या घालू लागली आहेत. हेच कावळे, मिथाडे आणि बगळे याच कचऱ्यावरचे कटकमिशन खाऊन गेल्या २५ वर्षात गल्लेडु झाले आहेत. युवराज आदित्य ठाकरे या टोलधाडीचे म्होरके होऊन, आरोप करताना आज त्यांनी केलेली लूटमार सोईस्करपणे विसरत आहेत. २००८ साली शिवसेनेची (उबाठा) मुंबई महापालिकेत सत्ता असताना देवनार डंपिंग ग्राउंडवरील कचऱ्याची शास्त्रोक्त विल्हेवाट लावण्यासाठी निविदा काढण्यात आली त्याची किंमत

४,५०० कोटी होती. वास्तविक, आतापर्यंत हे काम पूर्ण करणे अपेक्षित होते. मात्र, त्यावेळी आम्ही सदर कंत्राटाला विरोध केला होता. या कंत्राटामध्ये अनेक उणीवा आहेत हे आम्ही दाखवले होते. हा निधी वाया जाणार ही बाब आम्ही त्याचवेळी मुंबईकरांसमोर उघड केली होती.

मात्र, भाजपच्या विरोधाला न जुमानता तत्कालीन सत्ताधारी शिवसेनेने ४,५०० कोटी रुपयांची देवनार डंपिंग ग्राउंडची निविदा मंजूर केली. कटकमिशन खाल्ले आणि पुढे काहीच झाले नाही. कचऱ्याचे

देवनार डंपिंगचे कचऱ्याचे ४,५०० कोटीचे कंत्राट दिले त्याचा हिशेब कोण देणार ? आता त्याचबाबत पालिकेने नव्याने कचरा उचलण्याची निविदा काढली तरी ते ओरडणार. मुंबईकर हो समजून घ्या. ज्यांनी ज्या कामासाठी ४,५०० कोटीची निविदा दिली, मलाई खाल्ली आणि पळ काढला तेच आता २,३६८ कोटी कशाला खर्च करताय ? म्हणून ओरडत आहेत. मग त्यांनी देऊ केलेले ४,५०० कोटी मोठे की, आजचे २,३६८ कोटी ? ज्या धारावी पुनर्विकास प्रकल्पासाठी देवनार येथील जागा दिली जाणार आहे, त्यातील एक इंच ही जागा अदानीच्या नावावर होणार नाही. धारावी प्रकल्पाचा पुनर्विकास होताना मुंबई महापालिका, सरकार यांना महसूल मिळेल. अपात्र झोपडपट्टी वासीयांना ही घर मिळणार आहे. मोकळी मैदाने, बगीचे, शाळा अशा सुविधा मुंबईकरांना मिळणार आहेत. तरीसुद्धा या प्रकल्पाला आदित्य ठाकरे आणि उबाठाचा विरोध का ? असा सवालही अॅड आशिष शेलार यांनी केला आहे.

ढिगारे देवनारमध्ये आजही कायम आहेत. दुर्गुथीने मुंबईकरांचा श्वास कोंडला आहे. दमा, फुफ्फुसाच्या आजारांनी मुंबईकर गेली ४० वर्षे हैराण झाले आहेत. देवनार डंपिंग ग्राउंड शास्त्रोक्त पद्धतीने बंद करा अन्यथा एक वर्ष मुंबईतील नव्या बांधकामावर बंदी आणा, असे सांगून न्यायालयाने झोडपून काढेपर्यंत सत्ताधारी म्हणून उबाठाने काहीच केले नाही, असा आरोपही त्यांनी केला.

the article covers the political debate surrounding the withdrawal of a tender for waste disposal at deonar dumping ground, mentioning the involvement of adani in the dharavi redevelopment project and criticisms from various stakeholders.

Lokmat • 16 May • Dharavi

Where did the 4,500 crores of Deonar tender go

2 • PG

149 • Sqcm

149146 • AVE

604.7K • Cir

Top Right

Mumbai

‘देवनार’च्या निविदेचे ४,५०० कोटी गेले कुठे?

मंत्री आशिष शेलार यांचा आदित्य ठाकरेंना सवाल

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : धारावी पुनर्विकास प्रकल्पासाठी देवनार डम्पिंग ग्राऊंडची जागा देण्यात येणार आहे. ग्राऊंड साफ करण्यासाठी पालिकेने काढलेल्या २,३६८ कोटी रुपये खर्चाच्या निविदेला उद्धवसेनेने विरोध केला आहे. पण, २००८ मध्ये त्यांची पालिकेत सत्ता असताना डम्पिंग ग्राऊंडवरील कचऱ्याची शास्त्रोक्त विल्हेवाट लावण्यासाठी ४,५०० कोटींची निविदा काढण्यात आली होती. ते पैसे गेले कुठे? असा सवाल मुंबई भाजप अध्यक्ष व उपनगराचे पालकमंत्री आशिष शेलार यांनी गुरुवारी उद्धवसेनेचे नेते आदित्य ठाकरे यांना केला.

शेलार पुढे म्हणाले, की धारावी पुनर्विकास प्रकल्पासाठी देवनार येथे देण्यात येणाऱ्या जागेपैकी एक इंचही जागा ‘अदानी’च्या नावावर होणार नाही. धारावीच्या पुनर्विकासामुळे महापालिका आणि राज्य सरकार यांना महसूल मिळणार आहे.

‘उद्धवसेनेने त्यावर काहीच केले नाही’

२००८ मधील निविदेतील त्रुटी पाहून हा निधी वाया जाण्याची बाब भाजपने लक्षात आणून देत त्याला विरोध केला होता. पण, त्याला न जुमानता तत्कालीन सत्ताध्यांनी निविदा मंजूर केली. कमिशन खाल्ले, पुढे काहीच काम केले नाही.

एक वर्ष मुंबईतील नव्या बांधकामावर बंदी आणा, असे न्यायालयाने आदेश देईपर्यंत उद्धवसेनेने काहीच केले नाही, असा आरोपही शेलार यांनी केला.

the article highlights political discussions regarding the allocation of funds for the dharavi redevelopment project, with criticism directed at previous decisions and claims of mismanagement. it mentions potential revenue benefits for the government from the project.

Channel Overview

Business Channel

No Coverage in this segment

Hindi Channel

No Coverage in this segment

English Channel

No Coverage in this segment

Channel Overview

Regional & Others Channel

Total Clip

10

Top Channel

News18 Lokmat (6)

1.	 News18 Lokmat	6
2.	 Pudhari News	3
3.	 Zee 24 Taas	1

NEWS 18
लोकातNews18 Lokmat
Dharavi

The Deonar dumping ground will be given as the location for the Dharavi redevelopment project. The Uddhav Sena has opposed th...

news • Marathi • 11:32 AM 16 May, 2025

NEWS 18
लोकातNews18 Lokmat
Dharavi

The Deonar dumping ground will be given as the location for the Dharavi redevelopment project. The Uddhav Sena has opposed th...

Superfast 100 • Marathi • 10:33 AM 16 May, 2025

NEWS 18
लोकातNews18 Lokmat
Dharavi

The Deonar dumping ground will be given as the location for the Dharavi redevelopment project. The Uddhav Sena has opposed th...

25 Minutes 50 News • Marathi • 09:45 AM 16 May, 2025

NEWS 18
लोकातNews18 Lokmat
Dharavi

The Deonar dumping ground will be given as the location for the Dharavi redevelopment project. The Uddhav Sena has opposed th...

Superfast 100 • Marathi • 09:13 AM 16 May, 2025

NEWS 18
लोकातNews18 Lokmat
Dharavi

The Deonar dumping ground will be given as the location for the Dharavi redevelopment project. The Uddhav Sena has opposed th...

news • Marathi • 08:37 AM 16 May, 2025

पुढारी

Pudhari News
Dharavi

Deonar dumping ground site for Dharavi redevelopment project.

News • Marathi • 08:33 AM 16 May, 2025

NEWS 18
लोकातNews18 Lokmat
Dharavi

The Deonar dumping ground will be given as the location for the Dharavi redevelopment project. The Uddhav Sena has opposed th...

Batami 36 Jilhyanchi • Marathi • 08:03 AM 16 May, 2025

पुढारी

Pudhari News
Dharavi

Deonar dumping ground site for Dharavi redevelopment project.

Fresh & Fast • Marathi • 07:38 AM 16 May, 2025

Pudhari News
Dharavi

Deonar dumping ground site for
Dharavi redevelopment project.

News • Marathi • 07:00 AM 16 May, 2025

Zee 24 Taas
Dharavi

Mumbai's Deonar dumping ground is
set for a 2,300 crore cleanup, aiming to
process 185 lakh tonnes of waste over
three years.

News • Marathi • 06:14 AM 16 May, 2025

 Online Coverage

No	Portal Name	Headline (Incorporated with URL)	Reach
1.	Msn India	Mumbai civic body's Rs 2,368-crore tender to clear landfill for redevelopment	733.9M
2.	Indian Express	Why BMC's 3-year plan to clear Deonar landfill is easier said than done	90.9M
3.	Lokmat	‘देवनार’च्या निविदेचे ४,५०० कोटी गेले कुठे? मंत्री आशिष शेलार यांचा आदित्य ठाकर...	42.3M
4.	Loksatta - Marathi Newspaper	देवनार कचराभूमी स्वच्छ करण्याच्या निर्णयाचे समाजवादी पक्षाकडून स्वागत, कचराभूमीच...	33.4M
5.	HindusthanPost	कावळे, गिधाडे आणि बगळे; कचरा कंत्राटवरून BJP Mumbai अध्यक्षांचा रोख कोणावर?	293.7K
6.	The Rajkaran	देवनार डम्पिंगवरून तापले आरोप-प्रत्यारोपांचे राजकारण...!	N/A